

6494

1924 1926

1926

НОВЕ МИСТЕЦТВО № 10

ТАРАС
ШЕВЧЕНКО

перед
смертю
з
друзями

на
засланні
жовніром

ВУФКУ

Фільм „Тарас Шевченко“

87780

ДЕРЖАВНИЙ ОПЕРНИЙ ТЕАТР

РЕПЕРТУАР з 9—14 БЕРЕЗНЯ

Вівторок 9 березня

КОРСАР

П'ятниця 12 березня

КОРСАР

Субота 13 березня

МАДОНИНЕ НАМИСТО

Неділя 14 березня ранок

СИМФОНІЧНИЙ КОНЦЕРТ

Неділя 14 березня вечір

КОРСАР

ДЕРЖАВНИЙ ДРАМТЕАТР

Ім.
Ів. Франка

Середа 10 березня

ГАЙДАМАКИ

в Червонозаводському театрі в
день Шевченкових свят.

Четвер 11 березня

КОРОННИЙ ЗЛОДІЙ

Закрита вистава орг. т-вом
політкаторжан.

Вівторок 9

П'ятниця 12

Субота 13

Неділя 14

**ЗА ДВОМА
ЗАЙЦЯМИ**

Неділя 14 березня ранком
Понеділок 15 березня

Гастролі

БІМ-БОМ

Директор І. Горів.

Гол. адм. О. Боярський.

1-й ДЕРЖАВНИЙ ТЕАТР ДЛЯ ДІТЕЙ

вул. Свердлова, 18.

Середа 10
Четвер 11
П'ятниця 12
Субота 13
Неділя 14

Урочисті вистави присвячені пам'яті
Тараса Григоровича Шевченка
І.

1) Заповіт.
2) Життя й творчість Т. Г. Шевченка
II.

МАЛИЙ ТАРАС

п'єса на 3 епізоди

Четвер, П'ятниця
й Субота вистави
закриті для шкіл
СОЦВИХ'у.

У неділю 14/III відкр.
вистава платна. Ціна
на квитки від 20 коп.
до 75 коп.

Початок о 1 годині.

Дир. театру С. Я. Городиська
Гол. адміністр. А. Б. Янобсон.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КРАСНОЗАВОДСКИЙ ТЕАТР

Пятница 12 марта **М Я Т Е Ж**

ПО ЛЬГОТНЫМ ТАЛОНАМ.

Суббота 13 марта **А З Е Ф** Постановка
Нелли ВЛАД

Воскресенье 14 марта **О В О Д**

Директор Е. ХАЮТИН.

Гл. администратор С. ФОГЕЛЬ.

РУССКАЯ

Музыкальная Комедия
(театр б. Муссури) телеф. 18-08

С УЧАСТ. **СВЕТЛАНОВОЙ,**

Болдыревой, Карениной, Любовой,
Морозовой, Наровской, Старостиной,
Черновской, Бенского, Брянского,
Джусто, Вадима Орлова, Райского,
Робертова, Ровного, Ушакова, Шадрина

Вторник 9 марта **Дитя степей**

Среда 10 „ **Маскоточка**

Четверг 11 „ Спектакля нет

Пятница 12 „ **Фаворитка его высочества**

Суббота 13 „ 30-летний юбилей Н. А. СПИРИДОНОВА

Цыганская любовь

Воскрес. 14 марта

Цыганская любовь

Начало в 8 ч. веч.

К концу спектакля
подаются автобусы

Глав. режиссер Д. Ф. Джусто.
Глав. дирижер Н. А. Спиридонов.
Балетмейстер Ив. Бойко.
Прима балер. Марина Нижинская.
Ответст. руков. З. Е. Зинovieв.
Главн. администр. М. Б. Ратимов.

ТЕАТР ГОСОПЕРЫ

ГАСТРОЛИ ЗАСЛУЖЕННОГО АРТИСТА РЕСПУБЛИКИ

Всеволода БЛЮМЕНТАЛЬ-ТАМАРИНА
и Арт. Московск. драм. театра И. ЛАЩИЛИНОЙ
ТОЛЬКО В ДВУХ СПЕКТАКЛЯХ КОМЕДИИ

Среда 10 марта „**МИЛЫЙ ЖОРЖ**“

Четверг 11 „ „**Ч О Р Т**“

БИЛЕТЫ ПРОДАЮТСЯ

НАЧАЛО В 8¹/₂ ВЕЧ.

ПЕРШИЙ ДЕРЖКІНО
ІМЕНІ

К. Лібкнехта

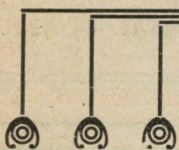
продаж квитків щоденно
з 1 год. вдень в касі театра

3 9 березня

ОСТАННІЙ ВИПУСК ВИРОБНИЦТВА ВУФКУ

БОРОТЬБА ВЕЛЕТНІВ

Кіно-роман С. ЛАЗУРІНА на 10 част. Поста-
новка Віктора ТУРІНА. Фотографії Форест'є
По святam денні сеанси.

ДЕРЖКІНО
ІМЕНІ
КОМІНТЕРНУ

(вул. 1-го Травня)

3 9 березня 2-й ТИЖДЕНЬ

СВІТОВИЙ ШЕДЕВР

ДОРОТІ ВЕРНОН

кіно-драма на 10 частин.

Участь бере **МЕРІ ПІКФОРД**

Каса з 4-ої години. : : :

: : : У неділю денні сеанси.

У. С. Р. Р.

Н. К. О.

**ДЕРЖАВНИЙ ЄВРЕЙСЬКИЙ
ТЕАТР.**

(Харківська набер., № 6).

Початок ви-
став точно
о 8-й год.

Вівторок 9 березня

Середа 10 „

П'ятниця 12 „

Неділя 14 „

ШАБСЕ ЦВІ

Композиція вистави **В. Смишляєв** Художник **І. Рабічев**

Четвер 11 березня Вистави нема

Субота 13 „

ІН БРЕН

Головний адміністратор **А. Г. ЛІФШІЦ**

В ПОМЕЩЕНИИ ГОСТЕАТРА для детей

(б. Екатерининский) ул. Свердлова, 18.

Гастроли коллектива ком. оперы ЛИЛИПУТОВ

Последние 4 спектакля

Четверг 11 марта

ЖРИЦА ОГНЯ

III

Пятница 12 марта

КОЛОМБИНА

Суббота 13 марта

❖ **СИЛЬВА** ❖

III

Воскресенье 14 марта

ГУСАРСКАЯ ЛЮБОВЬ

Режиссер **Г. Д. Великанов.**

Балетмейстер гостеатра **В. Е. Чекети.**

Зав. муз. частью **Л. П. Леванковский.**

Уполномоченный **Н. И. Сердюк.**

НОВЕ МИСТЕЦТВО

Адреса редакції:
Харків, вул. Карла
Лібкнехта № 9.

ТЕАТРАЛЬНИЙ ТИЖНЕВИК.

ВИДАННЯ ВІДДІЛУ МИСТЕЦТВ УПО УСРР

№ 10 (19)

9 БЕРЕЗНЯ

1926 р.

Концертний ринок на Україні й Укрфіл

На українському концертному ринку панує хаос. Концертна зала навіть більших центрів бачить лише або місцевого артиста, або учнів музичного Вузу („клас професора N“), або випадкового гостя-гастролера зі столиці, що майнув до України підробити грошенят. Про периферію й говорити нічого.

В порівнянні з довоєнними часами помічається певна депресія рівня концертного життя, що зокрема ясно видно на занепаді концертів симфонічної музики влітку. Нагадаймо, що Харків кілька років не має влітку симфонічних сезонів, що Київський оркестр минулим літом мусив був шукати заробітку поза межами Києва.

Притоку свіжих артистичних сил, свіжої музики на концертній естраді—немає.

Великі концертні підприємства як Росфіл за тріохлітній час своєї роботи—не подбали про Україну ні трохи, Україна не бачила жодного з чужоземних диригентів, що до Москви й Ленінграду запрошувалося, ані планових концертів, ані значних артистичних сил (за винятком Петрі, Сігеті, Задори). Отже коли виключити концертну діяльність хороших організацій, муз. т-во ім. Леонтовича, Харківської Державної опери, Одеського „ОФО“, що дають продуману планову роботу,—то загальні підсумки будуть сумні.

В цілому нашому концертному ринку бракує:

а) Систематичного ознайомлення з новою європейською і світовою музикою, від якої ми одірвані вже 12 років.

б) Систематичного ознайомлення з кращими артистичними силами світу.

в) Певної плановості, що до обслуговування центрів і зокрема периферії (згадайте, чим живе, кого слухає дрібне провінційне місто?!).

Тим часом концертна естрада то є не аби-який виховуючий чинник. І Ленінград та Москва мають на цій естраді багато такого, що Харків, Київ, Одеса, Полтава—й не чули.

Український ринок концертний не організовано ніяк! І це гостро відчувається всюди, і тому кращі музично-культурні сили прикладають зусиль, щоби якось налагодити цю справу: муз. т-во Леонтовича, хороші організації—дають планові концерти, в Одесі виникає „своя“ філармонія „Офо“. Де які Музичні Вузи намагаються дати доброї якості показову роботу, але чомусь такої роботи як розгортати колишні музшколи не в силах розгорнути, і всі ці заходи носять партизанський характер. Брак коштів, брак сил, брак відповідного масштабу, не поєднаність в роботі,—все це типові риси їх роботи до нині.

Потрібна велика, міцна матеріально, дужа на художні сили, оперта на громадський актив, концертна організація. Потрібна Українська філармонія, потрібен „Укрфіл“, як тую філармонію зкороно називають.

Перше завдання Укрфілу це—втягнути до планової концертної роботи всі виконавські організації, які на Україні існують: хори, ансамблі, оркестри, то що. Внести плановість в їх роботу, координувати й поліпшувати, перекидати їх в ті райони, які музики потребують.

Подруге—Укрфіл має взяти твердий курс на охоплення не тільки центрів, але й периферії: округових міст, робітничих осередків, а в дальнішому й села. Організоване використання тих концертних сил, що є на Україні, допоможе цього завдання досягти.

Третє—Укрфіл мусить налагодити експорт українських виконавчих сил і укр. музики у інші місця Союзу й закордон, чого організовано ще до цього часу не робили.

Четверте—Укрфіл має налагодити плановий імпорт кращих виконавчих сил Союзу і закордону, і в цьому відношенню—першим його завданням буде створити власні зв'язки з закордонними артистичними осередками. Бо надія на послуги теперішніх концертних організацій Союзу, як життя довело, надією і залишається.

Та ініціатива й завзятість, з якою поставилися до ідеї Укрфілу українські музично-громадські організації, Наркомосвіти, Спілка Робмис, а також широкі культурні шари,—це раз доводить,—що справа організації українського концертного ринку на часі, актуальна, і що створення української філармонії буде найкращим організаційним розв'язанням цієї справи.

„Земля наша велика і обільна“—сказав колись старий літописець,—справді Україна то є „великий і багатий“ концертний ринок, що щедро віддає всякому, кому не-ліньки випустити афішу. „Обільна“ на аудиторію, що жадібно чекає на добру музику, і тому всякі гастролі—ріжних „артистів столичних театрів“,—завжди мали матеріальний успіх. А успіх матеріальний справжніх артистичних сил, як Петрі, Сігеті, квартет Глазунова то що—доводять, що попит на серйозну якісну музику і художника виконавця—на Україні величезний. Жаль тільки, що „земля наша велика та обільна, а... порядку в ній нема“—як той же літописець зазначив.

Треба ж той порядок завести, треба концертний ринок організувати, якісно підвищити його. І це завдання лягає на плечі „Укрфілу“.

Тарас Шевченко — художник

Всі знають це ім'я Тарас Шевченко. Всі добре знають його—поета, менше—письменника й ще менше—художника. Проте великий кобзар український був і художник. З його власних записок довідуємося, що почав він малювати ще з дитинства.

Від Богородського дяка до маляра—диякона, до «Анелеса» з Тарасівки, що глянувши на долою лівий хлопцеві не винайшов у його хисту ні до шевства, ні до бондарства, нарешті, до Хлинівського маляра—води́ла малого Тараса пристрасть до малярства, аж зробився він двірським челядником. У Вільні, де жив Шевченків пан Енгельгард художникові більше пощастило. Його пан віддав у науку, за де-якими даними до професора живописи з Віленського Університету Яна Рутема. З переїздом пана до Варшави Шевченко мав за вчителя відомого художника Лямні, а в Петербурзі знову звичайного маляра Ширяєва. Через такі руки перейшов поет—художник заким дістався, 1838 року через розкріпачення, до Академії Мистецтва і став учнем тодішнього мистецького сонця Карла Брюлова.

Академія відіграла велику роль в дальшій діяльності Шевченка—художника і тому на цьому нам слід зупинитися докладніше.

Тогочасна російська академія була наскрізь просякнута схоластикою. Ніколи образотворче мистецтво не було так відірване від живого життя, як в ті часи дворянсько-феодалної реакції. Маса, народ, були просто бидло і скот для пануючих верхів,—недостойні не тільки пензля художника, а й назви людей. Щоденне живе життя було лишень неприємна й груба дійсність, яку треба було як найдалше відсовувати, щоб вона не заважала іпозіям, дегенеративно витончених аристократичних і відірваних від життя дворян і високих чиновників. Біблія, історія Греції—Риму,—християнські боги, грецькі та римські боги, легендарні герої, Венери, вакханки, Аполони, Бахуси, сатири—знов герої—знов мучениці і великомученики, і преподобні,—це асортимент, що мав право попасти на полотні картини і заслоговався пензля великого художника.

Навіть можновладців і генералів треба було переодягати в лати і оголяти, щоб додержати високого стилю псевдо-класики. В порівнянні з такими картинами, ікони часів ренесансу здавалися побутовими сценами.

Тарас Шевченко.

„Катерина“.

Коліж часом художник і брався за свіжий сюжет, то мусив звичайних людей подавати смішними, або в карикатурних формах (художн. Федотов, листи Гоголя), щоб не «шокірувати високого самопочуття дворянських виробків.

Відповідно до цього була поставлена й наука в академії. Рисували переважно з гіпсів, а коли користувалися натурщиками, то брали виключно голе тіло, підробляючи його під класичну скульптуру.

Крім того над усім панувала анатомія.—Доходило до того, що з початку рисувався кістяк людини, далі на його чіпляли м'язи, і аж потім шкіру, а коли треба—одягали його в тогу чи лати. Це була справді пекельна праця. З академії, де малюнки тільки починали відтворювати, була ціла система тушовки, куди і як класти штрихи. Учні брали свої роботи до дому і цілими ночами працювали над «Конопаткою» щоб-то заправляли крапками місця між штрихами.

К. Брюлов був душею і богом академії—геніальним виразником художніх ідеалів сучасності. Всі силкувалися наслідувати його. І Шевченко, як студент академії і учень Брюлова успішно проходив цю високу науку. Він одержав дві срібних медалі за успіхи. Та хоча геніальний музик до кінця життя звиває Брюлова «божевіллям», він ніколи не міг загасити в собі живе життя—він же був його співцем і борцем. Одного разу Шевченко приніс до Брюлова нарисовану сцену із Хрестових походів «Мішно». Брюлову не сподобалась; він заборонив брати такі теми (цеж романтизм) і порадив брати сюжети з біблії та історії Греків і Римлян. Згодом Шевченко знов приніс йому сцену з Вальтер Скота. На цей раз Брюлов не заборонив, але порадив узяти за взірць твори Поля де-ля Роша.

Щоби з'ясувати вплив Брюлова на Шевченка, мусимо ще згадати, що були вони зовсім різні натури. Брюлов був зневірений раціоналіст, відірваний від живого ґрунту життя—сухий скептик, який ні в що не вірив і ні про що не мріяв, а Шевченко сама стихія, саме життя, лірик і мрійник, що з головою пірнув у дійсність. Брюлов сам скаржився на вбогість своїх кольорових сприймань, він не міг осилити фарби, був більше рисувальником, ніж художником, більше скульптором, ніж живописцем—його картини більше нагадують розмальовану горорізбу, ніж живопис. І вплив Брюлова на Шевченка був лишень формальним і не міг глибоко проінняти Шевченкову натуру.

За час навчання в академії, Шевченко працював і самостійно. Нам відомі його ілюстрації до де-яких видань, як от «Наши списания с натуры», «Сто русских литераторов», а також до «Истории Князя Италийскаго Графа Суворова Риминскаго» М. Полевого.

Найцікавіша з поміж тодішніх робіт Шевченка—його «Живописна Україна» до якої він узявся з великою охотою і мав на увазі видавати по 10 картин на рік. За його проектом картини мали подавати: чимсь примітні місця, чи історичні, чи визначні красою, побут населення, та історичні композиції.

З цих робіт маємо тільки шість дуже майстерних офорти.

Вже з цих композицій видати, що в темах Шевченко дуже далеко зайшов від багатьох своїх сучасників, взявши теми з народного побуту—як от «Судня рада», «Старости», «Народна Казка про Салдату та смерть», і краєвиди: «Біля Кієва» та «Видубицький монастир».

Після закінчення академії, Шевченко приїждить на Україну, де працює в «Географічному товаристві» іздаючи по Україні і змальовуючи істо-

ричні місця та будови і одночасно дає силу портретів різних осіб.

Арештований і завданий на заслання в Оренбурзькі степи, Шевченко не зважаючи на заборону малювати, де-що робить. Він встрає до експедиції в справі дослідження Аральського моря — де мусив змалювати береги, а крім цього малює Киргизів, свої портрети і портрети інших осіб, а також різні краєвиди.

Після заслання він присвячує себе виключно гравюрі (офорту) кажучи, що немалювавши фарбами десять років йому тепер нічого й думати братися знов до малювання. Гравюра ж, казав він, це добра річ, через неї можна розно-всюджувати твори великих майстрів між простим людом.

І справді, з поворотом до Петербургу, Шевченко ретельно береться до вивчення техніки офорта і портретів, що де-які з них гравірує на металі. Найзвичайніша з роботи цього періоду, «Історія блудного сина», де він хотів у простій і зрозумілій формі показати життя безпутної людини. Тут знов видно ту різницю у виборі тем, яка була між Шевченком і тогочасними художниками. Такий приблизно шлях перейшов Шевченко — художник.

Переходячи тепер до оцінки його художніх робіт, мусимо сказати, що вибором тем він далеко опередив тогочасне російське мистецтво і дивно, як немогла цього помітити тогочасна російська художня критика. Але й в трактовці цих сюжетів він значно даліше ступив супроти й тих майстрів, які пробували брати теми з народного життя. Шевченкові роботи пройняті справжньою життєвою правдою побутового реалізму і цілком протилежні нарядним і лискучим театральним пейзажам Венеціанова. Вони роднять Шевченка з кращими майстерами заходу, що працювали над цим жанром. Його пейзажі, справжня природа, а не героїчні та романтичні пейзажі того часу з безглуздим накопиченням найразмаїтіших форм. Своїми побутовими сценами та пейзажами, Шевченко більше належить до Російських майстрів пізнішого часу до **передвижників**, — що говестили проти схоластики старого академізму. Портрети ж його нічим не уступають кращим портретам того часу, і виявляють в скупих рисах олівця чи акварельної фарби, гостру характеристику натури. Про них не можна сказати, що це просто рисунки — це справді портрети певних осіб, так яскраво виявлена в них індивідуальна подібність.

Його гравюри і до цього часу можуть бути зразками гравірувального мистецтва. В них він був під впливом Рембранда, але гравюри Шевченка виконано ще в ширшій манері, вільнішими

Тарас Шевченко.

Ольдридж.

штрихами і вони вражають особливо своєю м'якістю й гостротою форми.

Така гравюра була тоді не в багатьох майстрів і не дарма дістав за їх Шевченко звання «академіка гравюри на міді».

Далеко трудніше говорити про його речі мальовані олійними фарбами. Техніка роботи ними дуже складна і вимагає відповідних обставин, а ми знаємо, що не така була Шевченкова доля, щоби в затишку великої майстерні працювати цілими роками над однією річчю... Та й з того, що зробив Шевченко де-які речі особливо портрети (портрет князя Рєпніна) нічим не гірші за тодішню портретну живопись. В своїх олійних працях він відбив впливи з одного боку Брюллова, в певній різкості фарб і в пристрасі до червоних кольорів, в освітленні де-що взято від Рембрандта.

Лишається ще один момент — оскільки Шевченко був національним художником, але це річ спірна і про його ми просто замовчимо. Національний Шевченко виявив себе досить своїми всезіями.

Падалка.

Тарас Шевченко—глядач

В житті Тараса Шевченка театр відіграв не останню роль. Гарячий наш поет, що захоплювався й пристрасно любив мистецтво всіх видів, ніколи не був байдужим і до театрального видо-виська.

Рано покохавши театр, він бачив у ньому ніби спосіб позбутися лютих і тяжких буднів, спосіб спочити після щоденної роботи. В автобіографічній повісті «Художник» він пише: «Я часом дозволяю собі розкіш, звичайно, коли в кишені брязчить зайва копійчина, запрошую їх (свою сусідку та її батьків) до Александринського театру, і тоді в ложі третього ярусу загальна радість безконечна, особливо, як спектакль складено з водевілів».

Згодом, після упертої роботи над собою й своєю освітою, Тарас Шевченко навчився критичніше ставитись до видовиськ й захоплюватися не тільки но водевілями. Однак в його спогадах (в тій таки автобіографічній повісті) проглядає якийсь несвідомий жаль за тим часом, коли всі вражіння биття були для його нові.

От що пише Шевченко: «бувало здобудеш гіркий полтинник тай несеш його в райок, не вибираючи спектаклі, і за полтинник, бувало, так щиросердно нарежочуся і гірко наплачуся, що иншому за все своє життя не доведеться так плакати і так сміятися: Чи ж давно це було? Вчора не далі,—і така дивна переміна! Тепер я вже инакше не їду до театру як у партер, і коли не коли на місця за кріслами, і їду дивитися не будь що, а норовлю потрапити на бенефіс чи на повторення бенефіса; а коли й на старе щось то завжди з розбором. Правда, що я втратив уже той щирий сміх і сльози, та мені за ними не жаль».

Отже, досить рано,—ще за першої половини 40-х років,—Шевченко відбув еволюцію—від палкого—глядача-аматора, який запально ковтає все, що йому піднесуть, до глядача-театрала, що свідомо порядкує своїми емоціями й має свій усталений смак.

Далі приходить смутної пам'яті 1847 рік, коли Тараса Шевченка на десять довгих років одірвали не тільки від театру, а й від будь якої цивілізації взагалі. Замість Александринського театру свою театральну жадоху доводилось задовольняти звичайними аматорськими спектаклями з «господами офіцерами» в головних ролях,—це замість Ленського, Щепкіна й Мартинова що ними поет захоплювався в Петербурзі.

Наскільки значне місце займав театр в поетовім житті можна бачити з того, що мріявши про поворот до Петербургу 1857 р. він ставить театр на одно з перших місць. «На зиму,—пише Тарас Шевченко в своїм щоденнику, побачу дорогих моєму серцю людей, побачу мою прекрасну Академію, Ермітаж, ще мною не бачений, почую пишну оперу». А трохи пізніше в Нижньому Новгороді він знову мріє про Петербурзький театр: «Які то тепер спектаклі в Пітері у Великому театрі? Хоча б одним оком забачити, одним ухом зачути».

В Нижнім-Новгороді Тарас Шевченко знову попав у культурне оточення, знову міг бувати

в коханім театрі. І записи його в щоденникові показують, що смак поетів не змінився й не загупився.

Мелодрами, криваві романтичні драми його не задовольняли. Одного разу він записує, що «в театрі слухаю, до речі, увертюру з «Роберта» Мейєрбера в антрактах якоїсь кривавої драми». Тут досить показовий той факт, що Шевченко, говорячи про спектакль драми, згадує лишень за супровідну музику. Побувавши зі своєю приятелькою на «Сичові кохання» Коцебу, він пише в щоденникові: «Драма моєї жвавої приятельці дуже сподобалась, а мені, на жах моєї дами теж сподобалась, тільки не зовсім, за віщо уста піднесеної німки, усміхаючись виголосили мене грубим варваром, нездатним співчувати нічому прекрасному й моральному».

Подамо ще кілька одзивів Шевченка про нижгородські спектаклі. Побачивши на сцені оперету «Донька 2-го полку» він записує в щоденник: «Небіжчиківі нашому «Тормазові» (це-то Миколі І, якого поет за Герценом називав «неудобозабываемым Тормазом») треба думати дуже подобався цей необтесаний твір. Та чи не за його наказом він і народився на божий світ?» Характер цього одзivu вже досить говорить як поставився Тарас Шевченко до згаданої оперети.

З другого боку поета не зовсім задовольнив і Островський. Тільки по перечитавши комедію «Свої люди» він ватує: «не сподобалось. Багато зайвого, що нічого не говорить і, взагалі, незугарно, особливо не природні жінки». А побачивши, трохи згодом, другу п'єсу Островського на сцені він записав, що «не зважаючи на пристойне виконання, все таки передобідній сон Островського мені не сподобався. Повторення—й повторення в'яле». Для рівнобійності можна тут таки навести одзив поета про одного з наслідувателів Островського. «Давали народню сентиментально-патріотичну драму Потахіна «Суд людський не божий»,—пише він.—Драма—сміття з деталями».

До цього часу ми говорили про ставлення Шевченка до п'єс. Кілька слів треба сказати й за його одзиви про акторів.

Загальновідоме, набоженське й піднесене захоплення поета з Щепкіна, свого «великого друга». Ще більшого значіння набирає одзив поета в щоденникові про Соленика. Оповідаючи про одвідання Роменського ярмарку 1845 року він продовжує: «Тоді ж таки я вперше бачив геніального артиста Соленика в ролі Чуприна («Москаль Чарівник») він видалось мені натуральний і витонченіший за ненаслідуваного Щепкіна».

І нарешті от вражіння Шевченка від гри видатного трагіка-негритоса Айра Ольдريدжа. Після спектаклю один знайомий поета зайшов до одягальні актора й побачив: «в широкім кріслі, розкинувшись від етоми, напівлежав король Айра, а на нім, достойно на нім, був Тарас Григорович, сльози грядом лилися йому з очей, обривочні пристрасні слова й ласки придушено гучним шепотом виголосював він, цілуочи розмальоване олійною фарбою лице, руки й плечі великого актора».

Фільм „Тарас Шевченко“

Великий історичний фільм „Тарас Шевченко“ малює життя, творчість і добу великого українського поета. Це перша спроба дати на екрані минуле українського народу.

Українська Академія Наук в особі проф. Грушевського, Єфремова, Новицького, Онищука і Щербаківського пішла на зустріч ВУФКУ в його праці над картиною.

Всеукраїнський Музей ім. Тараса Шевченка в Києві, Музей Академії Наук і Одеський — дали для зйомки потрібний реквізит і меблі.

Всією художньою працею постановки керував відомий український художник-архітектор проф. В. Кричевський.

З огляду на всесвітнє значіння цього фільму — ВУФКУ звернуло особливу увагу на історичну й художню витриманість картини.

Закуплено старовинні меблі, строї, повози, різний реквізит і все потрібне до постановки. Реквізит і бутафорія історично витримані й виготовлялись за музейними оригіналами, шкицами проф. Кричевського і історичними документами.

Зйомки фільму проводилися на Київщині, в маєтку Енгельгардта, Шевченко де був кріпаком

й де кіно-фабрика реставрувала поміщицький будинок Шевченківської доби. Зйомки також проводилися у Ленінграді, в Зимовому Палаці, в Літньому саді, Петропавлівській Фортеці, у Москві, Києві, Нижньому Новгороді, де Тарас Шевченко перебував тимчасово під час повернення з заслання, на Волзі, в Сормові.

На Кавказі, на Військово-Грузинському шляху й на верхів'ях Кавказьких гір кіно-експедиція провадила зйомки епізодів з поеми Т. Шевченка „Кавказ“, яка малює упокорення Кавказу Миколаївським військом.

Зазнято грандіозні батальні сцени, у яких брали участь кінні бригади.

Для обмундирування салдат Миколаївської дсби в майстернях фабрики пошито 1000 повних комплектів військових убрень і близько 1000 кремних рушниць, киверів, підсумків, палахів то-що.

У картині яскраво змальовано побут українського кріпацького села, двірцевий і поміщицький.

Режисура звернула виключну увагу на типаж. Історичні особи було підшукано по всій Україні. В картині показано такі історичні особи: Брюлов, Жуковський, Куліш, Костомарів, Гребінка, Венеційнів, Мишюла І-й, Олександр II, княжна Репніна й інші.

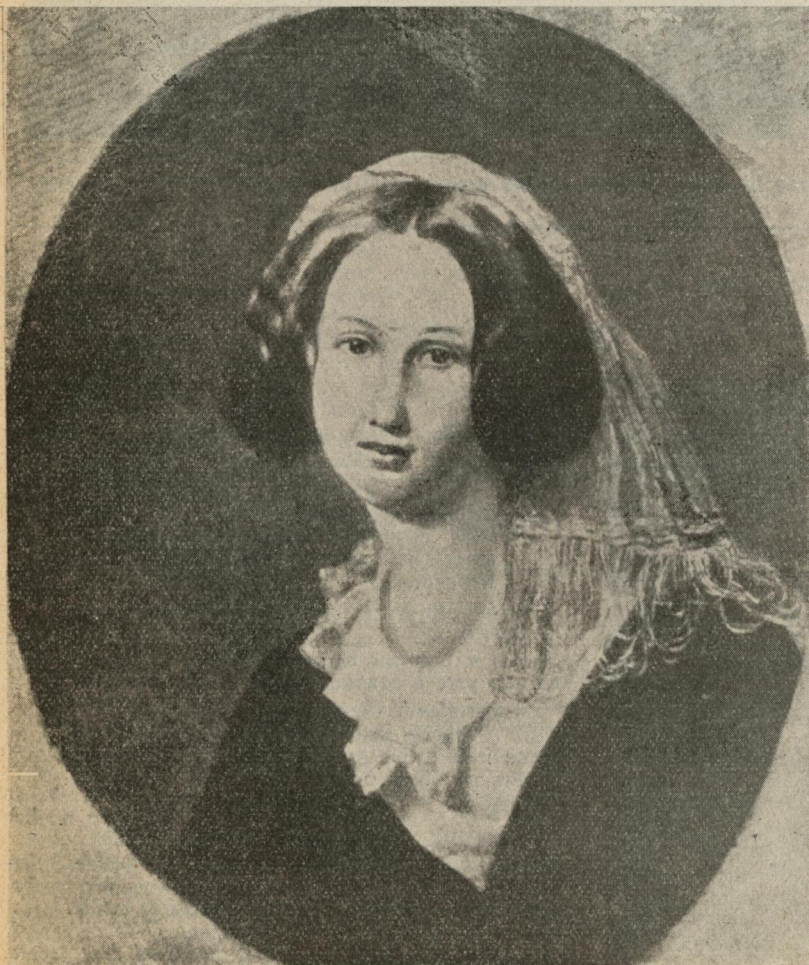
Ставив картину режисер П. І. Чардинін, знімав оператор Завелев, режисерські помішники Шор і Гелер.

Грим і перуки виготовані під керуванням гримера Щербини. До картини був прикомандирований, як редактор, відомий український поет М. Хайль Семенко.

Фільм охоплює все життя Т. Шевченка з дитячих років до смерті. Головну роль Шевченка виконує актор театру „Березіль“ А. Бучма. Крім того в картині будуть участь такі актори: Капралов, Панов, Ляров, Худолєв, Добровольський, Адашев, Мальський, Остапєвський, Лярова, Платонов, Дорошенко, Вася Людвинський та інші.

ПЕРЕГЛЯДАЮЧИ зазначене можна гадати, що цей фільм буде одним з найкращих за видані до цього часу, як з боку художності та історичної витриманості, так і грою акторів та використанням натури.

Л. Мог-ський.

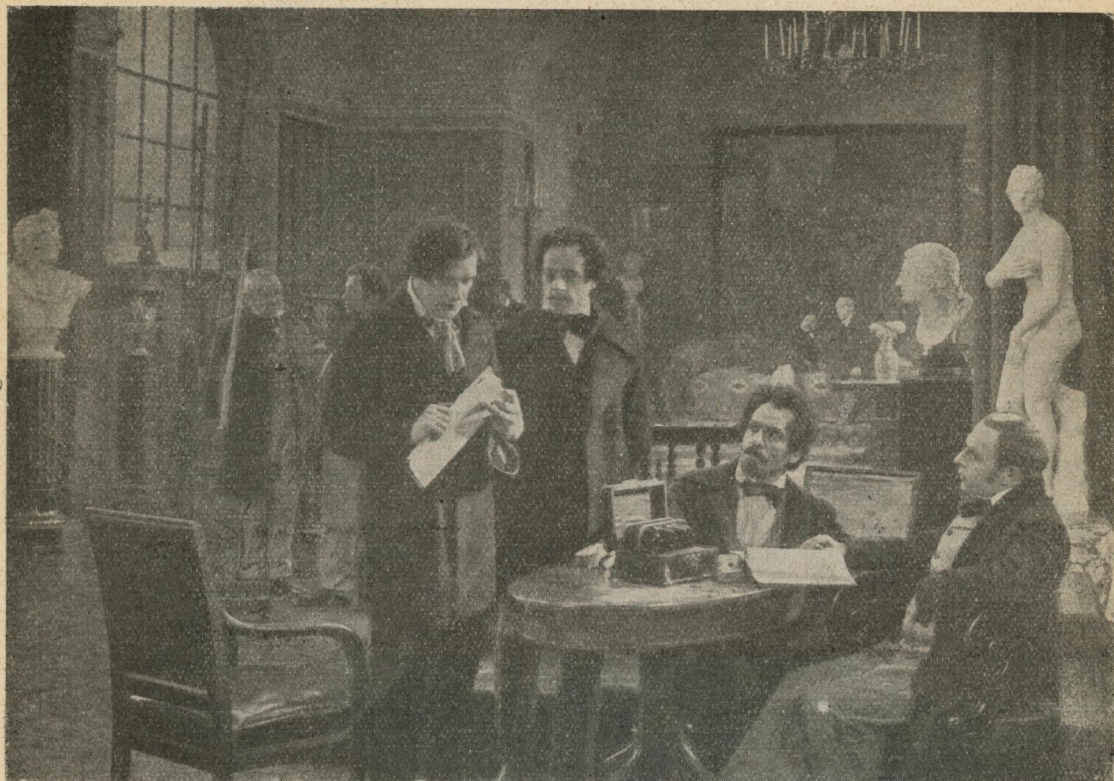

Тарас Шевченко

Княгиня Н. Кекутова.

ВУФКУ

Фільм „Тарас Шевченко“

Знайомство Шевченка з Жуковським в майстерні Брюлова

Остап Вишня

Про те саме

(Фейлетон)

Виявляється, що лихої години, братця, виберемося ми з тої географії, де ото „малорос медлитель в своїх движениях“...

Ніяка нам революція не допомагає, ніяке утворення СРСР, ніяка УСРР, ніякі свої наркомати.

Не бере це все...

Отак, як були „медлительними“ так і досі, року нашої ери восьмого...

Є в Ленінграді журнальчик такий, — „Жизнь Искусства“ він називається... Редагує його Гайк Адонц (Петербургский). Так у співробітника журналу того „В. М-ого“, не вважаючи на те, що за патрона в його править Гайк, усі гайки в голові порозгвинчувалися...

Отакої він „дере“ в своїх рецензіях на концерт української музики Державної Капели...

„Кому незнакомы мелодии малороссийских песен с их неизменным минором, слезливостью или безудержным, захватским юмором?“

Отакі ми, як бачите... Співаємо „малороссийских“ пісень і досі...

„Здесь как-то особенно надо почувствовать певуче-мягкий говор Малороссии...“

Отак, ми, як бачите й досі і „говор“... і „певуче-мягкий“... і „Малороссии“...

„... для исполнения такой простой задуманной музыки совсем не нужен превосходный исполнительский аппарат капеллы, к тому же слабо владеющей малорусским наречием...“

Отакі ми... 3 „малорусским наречием“... І досі...

Що ж робити? Коли вісім років не допомогли, то нам уже й братися за це нема чого...

Чекатимемо... Чекатимемо, доки в „господ В. М-их“ зовсім уже гайки порозгвинчуються й з голов їхніх при заткнутих носах у присутніх, витече те, чим вони все своє життя думали...

І все...

Тоді вже ми не будемо „малороссами“.

Звернули увагу ми на це не з якоїсь там образи, а просто нам дивно, як ленінградські робітники можуть витерпіти, будучи разом з „господами В. М-ими“...

„Душок“?! „Душок“ який в їхній присутності...

Р е ц е н з і ї

„Корсар“

Спектакль даний в плані барвистого театраль-ного видовиська. Худ. Петрицький зробив акцент на розмаїтість фарб і барв. Давши кожній картині окреме оформлення, він надав казковості елегантний наряд живого життя. Декорації зроблено з великим почут-тям сцени й величезним художнім смаком, що примушує грати кожний мазок пензля й кожен шматочок тканини. Та кульмінаційний пункт в роботі художника—строї. — ефектні, тонкої краси вони правдиве свято для ока.

Зі свого боку, балетм. Моїсєєв виявив велику ор-ганізаційну й композиційну силу. Все на місці, все ув'язане й виправдане. Танок логічно випливає з дійства й музики, а пантоміма розкриває сюжет балета. Поодинокі ролі нагороджені відповідними характерними рисами, а в гримах корсарів почу-вається силкування наблизитись до індивідуалі-зації типів. Не цілком задовольняє лишень компо-зиція ансамблів. В них є ніби прищупленість, бракує хореографічного орнамента, що мусить барвити композиційний малюнок ансамблевого тан-ка. При всій динамічності спектакля, маса часом лишається статичною: вона зайво метушиться, або займає місця на сцені не промовисті для дії.

Приємно, що широко використані суто танцю-ристські моменти. Що до цього правильно вжито стилізації танків, що позбавляє спектакль консер-вативного трафарету. Композиційно найопукліше замислені: єврейський, сіамський і абесинський танки. Правда у Пілер єврейський танок ще не оброблений, та сам малюнок танку, скуті рухи рук і м'язів корпусу, цікавий. Сомова й Маслова цілком осилити сіамський танок й приємно вражають ритмікою.

Одначе в центрі уваги все таки лишається прима-балерина Сальнікова. Ще в «Лебединім озері» вона виявила себе цікавою мімічною артист-кою і цілком витонченою танцюристкою.

В неї дужа техніка й безперечна таланови-стість, що дозволяють їй проробляти найскладніші «па». Щоб вона не робила, воно дихає легкістю й елевацією, у неї чіткий ритм і дуже тверді пуанти. В «Корсарі» Сальнікова блищить всіма своїми якостями і цілком покоряє залу, ускладненим «grappes», поєднаним з «fouëttes». Це «па» йде під грім оплесків. Блискуче почала артистка в «коді» передостанньої картини й чисте «fouëttes», проте невдала мізансцена, що закриває кордебалетом прима-балерину зриває їй цю варіацію.

Роль Медори з «Корсара» Сальнікова зробила майстерно.

Партнер Сальнікової, Павлів (Конрад) доско-нально володіє підтримкою, але в танкові важку-ватий, в міміці одноманітний, а в рухах не завжди пластичний і примітивний.

Приємний в ролі невольника Чернишів, також не поганий і «кавалер». Pas-de-trois вони роблять чисто.

Є гра в Іванова (Корсар Бірбанто), цілком гарний був би Непомнящий (єврей) коли б стри-мався від утрировки. З більших хиб спектакля треба згадати невдалий «летючий балет» й недо-тупну організацію аварії корабля з останньої дії. «Літають» без пластики й уміння грати наміт-ками, а аварія псує все вражіння від спектаклю.

Диригент Вайсенберг веде «Корсар» впевненіше ніж «Лебедине озеро». У його цього разу більше погодженості зі сценою. Введена, як вступ до балету, увертюра Вагнера «Моряк—мандрівник», оброблена Толстяковим, згучить переконуюче, але потребує ще де-якої коректи. **І. Турнелтауб.**

Концерт ДУХ'у

Черговий концерт Дух'у було присвячено дво-рам на поезію Тараса Григоровича Шевченка з приводу роковин його смерті.

І ось, коли що-року робляться підсумки тому, що за минулий рік створене нове на слова цього Велетня—селянина, то в програмі всі старі знайо-мі. Попереду постать другого видатного худо-жника-майстра Лисенка, якого треба рахувати «Кобзарем Кобзаря». Він справді віддав поезії Тараса Григоровича свої найкращі думки, най-кращі емоції своєї надхненої душі. Далі—Сте-ценко, що з початку своєї творчої роботи віддав багато уваги творчості Шевченка. Потім Степ-овий, де-що Кошиць. А там вже остання «плеяда» до макулатури включно.

Так сталося й цього року. Нічого нового, цін-ного. Коли де-що й є, так це або жах, або сміх. Це відчувалося й в концерті Дух'у. Всі старі му-зики, на чолі з Лисенком, вшанували пам'ять Старого Кобзаря, ще раз оздобили журні спо-мини його роковин. Програм концерту було ви-конано не характерно, було багато неприємних хиб, що викривали невідготовленість капели до цього концерту. Цьому багато сприяв поточ-ний склад капели. «Жалібний марш»—Лисенка, «Ой, літа орел»—Стеценка та «Б'ють пороги»—Лисенка виконано гарно. Виступали солісти: Ко-кольницький (баритон), Вербицька (сопрано) та Панів (тенор). Гарно виконувала пісні Лисенка Вербицька. Її вже не молодий голос не вторив на звуці, слухається з насолодою й пишається прекрасною школою та гарними м'якими верхами з умілою нюансировкою та філіруванням. Тов. Кокольницький співає гарно, але не без де-яких «провінціалізмів», скажемо: «Ой, . . . чого ти почорніло», з дуже довгим «Ой», що скидаєть-ся на дешевий ефект.

Зала була переповнена слухачами, що з'явили-ся послухати вшанування пам'яті свого Великого Кобзаря—Т. Г. Шевченка. **С. Лапа-Афізасопул**

Любов Гаккебуш

До роботи в Донфільї театру ім. Франка

«За двома зайцями»

Комедію Старицького перероблено низкою авторів з ухилом до гротеску. «За двома зайцями» не що інше, як модна торік спроба створити радянську комедію, що позначилась кількома оригінальними п'єсами в Росії («Пухкий пиріг», «Мандат») і переробками в нас («Вій», «За двома зайцями»). Нї оригінальні п'єси з цього циклу російські, нї переробки наші звичайно не ідеальні. Тим паче «За двома зайцями», що над ними працювали кілька авторів.

Поруч зі справді сценічними й сатиричними місцями, (базар, іменини в Лимерихи), вона має й незгарбні, або цілі епізоди (зустріч Галі з Голохвостим) або окремі персонажі (шарманщик, манашка, міліціонер, галичанин), не гострі й не промовисті.

Для Франківського театру, що має в своїм репертуарі цього сезону «Пухкий пиріг», «Мандат» і «Вій» постановку треба вважати просто зайвою. Вона не бувши чимсь видатним серед репертуару, тільки дає перевагу комедійній частині його над другою.

Хіба знайомство Харкова з безперечно талановитою роботою реж. Василька, можна вважати позитивним у постановці «Зайців». А режисерська робота таки варта уваги.

Василько подає постановку в плані загостреної, театралізації сучасного побуту (сатира), і робить це справді майстерно й з великим почуттям сценічності.

Найперше це проглядає в організації масових сцен,—влучні й доречні в плані постановки групові жести, та підкреслення дійства позою замість психологічної нюансировки, ритмічність сцени через акцентівку коротких сцен поруч з довшими не акцентованими (базар).

Не менше цікаве й режисерське уміння користуватися акторським матеріалом для відображення побуту (іменини в Лимерихи, де нема ні реквізиту ні обстановки), його підкреслювання змісту сцени чи образу через дисонанси, скажемо, кінцеве «Е», що робить з персонажів—міщан, акторів та підсилення дії через механізацію (спуск, вертушка, листівки, носи).

Звертаючись до виконавців, треба сказати, що багато з їх, а перед усім Голохвостий не бездогані. Голохвостий важкий і не тонкий у грі. Лимериха грає не в плані постановки. Шарманщиків й дяконові бракує дикції, найпотрібнішої саме їм.

Найкращий Супчик і Конопилевич, що опанували не тільки персонаж, а характер постановки. Кращий ніж завжди буває Т. Юра в ролі Сірка. Гарна Галя—Маслюченко, й Ефрозія—Барвінська, Шкурка—Милютенко.

Оформлення худ. Драка в основі повторює оформлення «Зайців» в Березлі. А в деталях доводить, що художникові братися за конструктивізм не слід. Він у його занадто важкий.

В. Х—рий.

«Азеф»

Червонозаводський театр.

Нова п'єса Толстого й Щеголева,—довга й нудна псевдоісторична мелодрама, навантажена явними наївностями й неймовірними вигадками. Авторі ні трохи не зачепили «азефівщини» по суті. 11 картин, що складають п'єсу, ні скільки не характеризують епохи. Десятки років зрадницької роботи Азефа не вмістилися в рямці, приготовлені для їх авторами.

Мимо загальної бульварщини, загальної легковажності в підході до теми, «Азеф» хвилює ще й тим, що за основу п'єси автори взяли неправдиву версію про організацію терористичного замаху на Плеве. Крім цього й виявлення Азефа, насправду, було значно складніше, ніж подає п'єса, де видуманий філер Девяткин покаявся й розповідає про видачу Азефом Зільберга.

Самого Азефа подано тільки явним провокатором, таким явним, що годі зрозуміти, чому він користувався безмежним авторитетом і в охранці і в партійних колах.

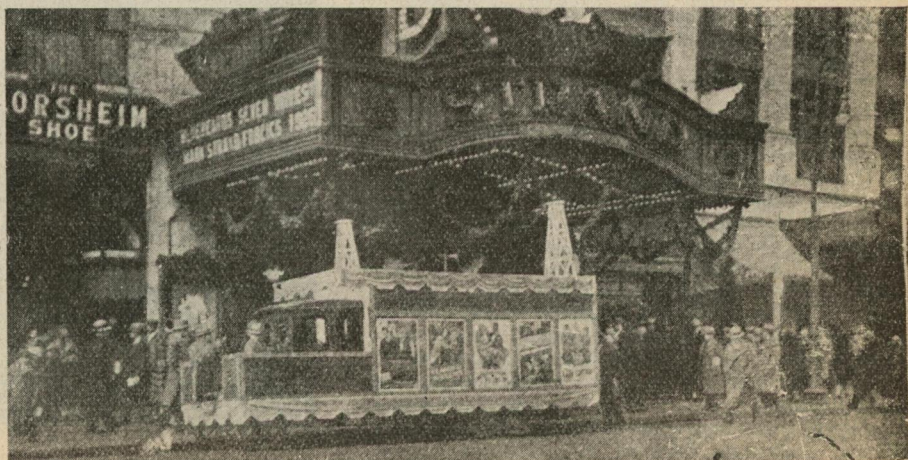
«Великий провокатор» і все. В цьому важлива помилка авторів. Розумна, двоїста гра Азефа зведена лишень до відображення голої провсації, психології ж Азефа навіть не спробували виявити. Все ніби через гроші. Тому Азеф лишається незрозумілим, хоча й доволі таки огидним.

Отже нова п'єса до монсянжової слави спеціалістів на сенсації Толстого й Щеголева нічого не добавила. П'єса слаба, тільки дві сцени з неї театральні й сильні—визнання Азефом Зільберга й сцена самовбивства Варі та втечі Азефа. Решта нудне й мало переконуюче, щоб викликати віру глядача.

Трупа Червонозаводського театру, зі свого боку, багато сприяла, щоб «Азеф» цілковито провалився. Ролі не розійшлися. Поставлена п'єса неохайно. Не то що царський Петербург, а й миршаве губерніяльне місто не почувалося. Оформлення сцени більше нагадувало клітку для канарейки, ніж міністерство внутрішніх справ або ресторан Донона. Певне «Азеф» найневдаліший спектакль в сезоні Червонозаводського театру, коли ні режисер, ні художник, ні актори не зрозуміли ні епохи ні людей, що їх покликані були відобразити й дали все що хоче, крім того, що треба.

Правда на помилках учаться й хочеться думати, що урок «Азефа» не піде марно для театру

Вол. Волховской.

Фордизована радіостанція біля театру „Strand“ в Нью Йорку (театральна реклама).

Видатні коміки з американського театру

Маделіна Гарлак

Раймонд Маккій

Біллі Беван

Руф Хайат

Гастролю В. Юрєнєвої

„Нора“

Нашому сьогоднішньому глядачеві „Нора“, звичайно, чужа. Наше життя ступило далеко наперед, проте, як прекрасна ілюстрація минулого, п'єса Ібсена звичайно й сьогодні ще значна й безпосередньо цікава. І коли б „Нору“ пильніше поставили, може б дуже вплинула на глядачів драма „кукольного будиночку“. Та не було саме „будиночка“, цілком бракувало виставі найхарактернішого з „Нори“ міщанського тепла родини Торвальда.

Юрєнєва одна з поміж кращих російських драматичних акторок і тому до неї треба ставити великі вимоги. Що ж дала артистка? Вона прекрасно говорить, її Нора мило щєбече, адже Нора — „Жайворонок“. Та несподівано артистка ніби зривається з тону, з'являється нещирий пафос і там, де мусить бути правда, чуємо брехню. Це хиба. Далі місцями проглядають якісь дивні погляди, що прийшли з ресторану чи чогось подібного. Зрозуміло, що Норі вони не до лиця хоч би там де Юрєнєва гарно бавилася з дітьми, гарна зустріч з Крокстадтом, дуже мило кокетує Нора з чоловіком, а „тарантела“ невдала, а падіння на руки фру Лінде балетне. В зміні настроїв гостро змінюлася не Нора акторка, була штучність.

Найневдаліший 3-й акт. Юрєнєвої Нора, — маленька людина, захоплена своєю таємницею, але владности жіночої їй бракує її „забавковість“ не щира. Тому глядач недобачає пробудження Норі. Правда акторка прекрасно стежить за біснуванням чоловіка, та вибух Норі лишається незрозумілим і втеча від родини та дітей непереконуюча. Юрєнєвої Нора далі надвірних дверей втікти не змогла, вона не вирвалася уся, а її феміністська промова була порожня риторика.

Разом з цим ми звичайно не можемо заперечувати, що часом Юрєнєва показала велике майстерство, прекрасну техніку, і певне, коли б ансамбль був кращий, покращало б і загальне

вражіння від Норі. І Захарів — Крокстадт, і Аксєнова — фру Лінде явно заважали Юрєнєвій. Шейн здригнув Ранка і не знав п'єси. Сперанський досить пристойний Тарвальд, та актор занадто вже ошляхетнив цього слимака, маленьку дрібну людинку.

А загалом чи потрібне це все бодай для тієї залі глядачів, що дала гастролям Юрєнєвої два аншлаги? Чи потрібне бодай як історичний документ? Навряд.

„Дитя з вулиці“

Комедія Б. Шоу, скерована на адресу пересічної людини з дрібно-буржуазною мораллю викликає ще й сьогодні щирий сміх у цієї таки людини, дрібного буржуа, що наповняє театр. На обох спектаклях Юрєнєвої аудиторія носила специфічний характер. Це не були глядачі франківців. „Обиватель“, крамар, радянська буржуазія й трохи інтелігенції — от хто власне показав себе прихильником мистецтва Юрєнєвої. „Дитя з вулиці“, публіка вподобала більше за „Нору“, хоча Еліза Юрєнєвої й ще бажало багато. Артистка звичайно осилила роль в накреслених нею самою рямцях, та рямці ці були вузькі. Еліза Шоу, що не вміє говорити у Юрєнєвої, вже з першого акту пристойно розмовляла. І кінець кінцем виходить на те, що Еліза позбулася лишень мимріння й набула манери. Це що до техніки. Що ж до внутрішнього змісту, то в Юрєнєвої цілий час почувається якась нарочитість. Її Еліза не захоплює, а виконання говорить тільки про певну досконалість роботи.

Прекрасний Хігінс — Сперанський, темпераментний, яскравий, пам'ятливий. Батька Елізи грав Таубе. Коли б актор знав роль і спектакль, взагалі, був краще приготований, Таубе вийшов би досить колоритним.

Юрій Жигела.

Одеса

Держтеатр

Кіно ім. Лібкнехта

„Нежонатий батько“.

Прізвище Томас Меган нагадує Мексику індіців, шалені ескпреси, баські коні і безуважні постріли, й „ворожу“ кров. а сам Меган стоїть у мокасінах, ковбойським брилі й, звичайно—непобідимий герой.

На диво в „Нежонатому батькові“ цього майже нема. Тут Томас Меган добродичинний батько аж сімох дітей. Властиво й розповідається тут про те, як у нежонатого діка Томас Меган стало спершу п'ятеро, а потім, з одруженням, аж семеро дітей.

Нічого особливого собою цей фільм не уявляє. Він, так би мовити, проходний фільм, що ні на які досягнення не претендує, проте зроблений художньо й з потрібним умінням. Меган актор гарний і ледве чи щось можна йому закинути. Коли Фербенкс цікавий своєю акробатичною легкістю гри, то Меган в такій же мірі цікавий безпосередньою емоціональністю, але емоціональністю шляхетною. Тому й дивитись його радісно легко.

Треба сказати, що всі інші актори ніяк не імпонували Томасові Меганові. Звичайні третьорядні кіно-робітники, вони не створювали потрібного ансамблю. Веселе враження лишають п'ятеро маленьких акторів—дітей.

В цілому приємна, не нудна, що більш скидається на комедію, кіноп'єса. Глядачем вона сприймається з відповідним захопленням і успіхом у нього користується.

Н.

Кіно ім. Комінтерну

„Дороті Вернон“

В американській кіно продукції превалюють два роди фільмів. Перший той, що ми його звикли вживати „сутоамериканським“ з трюками, джунглями, смертями на кожнім кроці, фільм в яким трюк, фортель, обстановка затирають актора, відсовують його на останній план. Другий фільм той, де показують актора з усіма його характерними особливостями, коли з-за ради красивих очей, брів, рук артиста забувають важливість сюжету й потрібність впливу його на глядача.

До цього другого роду фільмів і належить „Дороті Вернон“ з участю найвідомішої в цілм світі кіноартистки Мері Пікфорд. І коли-б ця артистка грала в якійсь релігійній агіт-картині чи в бульварнім босяцьким кіно-романі—це була-б така-ж гарна картина, як і „Дороті Вернон“, „Розіта“ і багато інших. Треба ще пам'ятати, що Мері Пікфорд грає тільки в добірнім антуражі і з першорядними кіно майстрами—режисерами, операторами декораторами, фотографами. Тому й фільмові з участю цієї першорядної артистки,— успіх забезпечено.

Фабулою „Дороті Вернон“ також заплутана й інтригуюче цікава як і „Розіта“. Раптовість, несподіваність розвитку фабули—характерні для цієї картини. Гарні актори доповнюють чудову гру Мері Пікфорд, що, як і завжди, вростає в свою роль.

Прекрасна операторура, художня фотографія. чудова природа й приємний вираз,—підкреслюють враження майстерно зробленого фільму.

Звичайно в політико-освітніх цілях „Дороті Вернон“ не скористаєш, а нашим молодим кіно-робітникам і кіно-акторам навчитись з нього слід.

Мих.

Артист Ю. Шумський

В ролі Голохвостого—„За двома зайцями“

„Фаворитка его высочества“

Остання новинка Музичної комедії змістом, звичайно, нічим не різниться від усіх попередніх. Ті самі принци, офіцери, танцюристкі то-що, може тільки номер „Роте Фане“, що чомусь попав до салону Ріти, і є несподіване в цій звичайній опереточній мішанині. В значній мірі врятовує оперетку пристойна гра акторів та вставні номери. Однак кінце-кінцем „Фаворитка его высочества“ це якась мішанина з фарсу й сентиментальної лірики в супроводі не завжди вдалої музики.

Світланова гарна Ріта. Особливість акторки з нічого створювати образи опереточних героїнь треба за нею визнати. Її легкість, прекрасний голос, хист до танців і розроблена міміка роблять з кожної нової ролі Світланової,— нову жіночу постать, життєву, не зважаючи на всю убогість опереточних фарб.

Не поганий Райський — Егенольф, правда його спів з 3-го акту трохи приголомшує слухачів, але надалі актор певне опанує його. Невтомний і живий імпресаріо — Бенський. Слід згадати й за Шадріна — принца та Ровного — н-ка поліції. Красивий ексцентричний танок з 2-го акту, що викликає гучні оплески.

Поставлена оперета режисером Джустро пильно. Оркестр на чолі зі Спірідоновим робить усе, що тільки можна зробити з твору Жільбера. Ю. Ж.

Кінофікація сел на Поділлі

За останній час на подільських селах значно поширилися кіно-установки. На сьогодні на території Поділля устатковано 29 постійних (стаціонарних) кіно-установок. Кожні 4—5 установок складають один кіно-кущ, їх по черзі об'їздить кіно-механик, що влаштовує кіно-сеанси. Платня з глядачів-селян дуже мала, — від 3 до 7 коп.

Переважають демонструються картини радянського виробництва. Особливим успіхом у селян користуються революційні фільми «За владу рад», («Лісовий звір») та науково-популярні «Боротьба за врожай» («Пияцтво-людське лихо»).

Ціла низка селянських листів, промов та резолюцій свідчить про ту велику зацікавленість, яку викликали кіно-сеанси на селі.

Агітаційне значіння кіно-сеансів на селі яскраво доводиться багатьма фактами. Так, наприклад, в одному селі після перегляду картини «Поміщик», в якій показується вся жорстокість та утиски селян царським урядом, сами селяни склали резолюцію, в якій вітали рад-владу, як єдиного оборонця всіх пригноблених.

Село з'ясувало собі всю користь кіно, і як сільрада, так і всі громадські сільські організації всіма силами допомагають органам ВУФКУ провадити роботу в справі кінофікації села. Органи політосвіти та редакція місцевої газети одержують багато прохань від сільських сходів про відкриття в їхніх селах кіно-установок. Філія ВУФКУ має надію протягом року задовольнити потреби подільського села в цілій галузі. А зким цими днями в селах устатковують ще шість кіно-установок. Наприкінці не можна не згадати й численних подяк селян-глядачів за „українізацію“ тексту фільмів.

И. Солодар.

Шевченківці в Сумах

Сезон у Полтаві закінчено 21 лютого і театр переїхав до м. Сум.

27 лютого відчинено сезон п'єсою „Манастир святої Магдаліни“, яка пройшла з величезним успіхом при переповненій залі.

З привітаннями на відкритті виступали представник Політосвіти, спілки Робос та представник преси, які в своїх промовах відзначили заслугу театру Шевченківців в боротьбі за новий Український театр на протязі семи років існування та значіння приїзду Шевченківців до м. Сум.

Другою виставою, теж при переповненому театрові, з художнім успіхом пройшла „Сорочинський ярмарок“

Театор М. Н.

НЕЗАБАРОМ

журнал „НОВЕ МИСТЕЦТВО“

впоряджує великий

КОНЦЕРТ

Участь приймає весь театральний
артистичний і літературний Харків

Слідкуйте за афішами

Хроніка

Літній сезон у Харкові

Літній сезон столиці УСРР у цьому році обіцяє бути дуже цікавим. До нас має приїхати низка кращих театрів Москви й Ленінграду. Сезон матиме приблизно такий вигляд.

В театрі ім. Т. Шевченка (кол. Мусури) з 15-30 травня гастролюватиме московська студія ім. Вахтангова. З 1-10 червня—моск. театр МГРПС, а в другій половині червня Ленінградський, кол. Марїнський балет.

В Держдрамі з 15 квітня до 15 травня має розпочати свої вистави театр, кол. Корша з Радіним, Шатровою, Топорковим, Коноваловим та ин. З 8—13 червня приїде моск. Малий театр з своїм повним репертуаром. З 4—11 липня відбудуться гастролі моск. театру «Сатира». Театр привезе свої останні новини.

У державній опері з 15—31 травня Ленінградський Великий Оперний театр і 18—30 червня—4-а студія МХТ.

Дитячий театр (кол. Катерининський) з 29 червня до 11 липня гратиме ленінградський «Свободный» театр з Грановською, Надеждіним і Максимовим.

Євр. держ. театр (кол. Малий) з 18 травня до 6 червня буде віддано під гастролі єврейського «Кунст-Вінкль» (київського). З 20 червня в театрі відбудуться гастролі Корнеева й Зеркалової.

В кол. цирку Гріке і Червонозаводському театрі з 1-го травня почне функціонувати цирк.

В закритому кол. театрі Тіволі—вистави укр. театру (можливо одеської держдрами). **В саду Тіволі**—естрада і циркові атракціони. **В загальноприступному саду парку** намічено організувати вистави музкомедій.

Одеса

Український держтеатр. Поруч з роботою над п'єсою „Коронний злодій“, що піде в постановці режисера Гн. Юри, сценічне оформлення Павловича, режисер Терещенко розробляє п'єсу „Маруся Богуславка“. З величезним успіхом проходять ранкові недільні вистави по цінах від 10 коп. Вони тепер мають постійний характер.

Ювілей режисера Сигалеско. 2-го березня в єврейському театрі ювілейною виставою з нагоди 25-х роковин режисерської діяльності Сигалеско пройшла п'єса „Король“. В ролі Гросмана виступив ювілянт.

Винниця

В середині березня, після від'їзду українського Державного театру мають розпочатися гастролі російського колективу драматичних акторів за проводом Ардарова й Леонідова.

М. Камінск на Донбасі

Працює український колектив за режисурою Г. Каганця. Репертуар: „97“, „Кармелюк“, „Молода кров“, „Панна Мара“, „Мандат“, „За волю й правду“, „Аве Марія“, „Сава Чалий“. Матеріальний стан колектива скрутний, бо 55% зборів іде на податки й помешкання і тільки 45% лишається колективі.

Нова п'єса

Автор п'єси „Шторм“ Біль-Білоцерківський пише для театру МГРПС нову п'єсу, що охоплюватиме період НЕПу. П'єса буде продовженням „Шторма“. Автор назвав її „Штіль“.

Київ

До свят Т. Шевченка. Всеукр. муз. т-во ім. Леонтовича в Києві до Шевченкових свят випускає збірку масових пісень на слова поета, видруковану на шклографі. Народні мелодії до пісень подав Демущкий. У збірочці уміщено пісні: „Червоний бенкет“, „Учитесь, брати мої“, „З заповітів Тарасових“ і „Чернець“.

Березіль. До складу акторського колективу київського держтеатру знову вступила артистка Добровольська. Вона виступає в ролі Проні в комедії „За двома зайцями“.

Відкриття дитячого держтеатру. 28-го лютого в Малому театрі закритою виставою п'єси „По зорі“ після трьохмісячної підготовчої праці відбулося відкриття сезону дитячого держтеатру. П'єса йде в постановці режисера Деевої, сценічне оформлення Татліна та Сагайдачного. Попит дитячих організацій на квитки надзвичайно великий.

Вечір українського романсу. 28-го лютого в будинку Академії Наук відбувся вечір українського романсу. У концерті взяли участь: Марко Демарко—тенор, Я. Бауман—сопрано, Л. Фуголь—м.-сопр., А. Андрієнко—бас-баритон і В. Цимбал.

Концерт скрипки Симкіна. 8-го березня відбувся концерт, що його організував скрипник М. Симкін. Концерт було присвячено пам'яті проф. Скоморовського.

Вечір пам'яті К. Стеценка. 28-го лютого в центр. Будинку Робос відбувся вечір—концерт, присвячений творчості К. Стеценка. Вступне слово сказав М. Грінченко. У концерті взяли участь—хор—студія ім. Стеценка під керівництвом М. Гайдася, Ганчель (сопрано), В. Пекарський (баритон), Симкін (скрипка) і Курчинська (рояль).

Нова музпрофшкола. Окрпрофосвітою затверджено й зареєстровано восьму музпрофшколу (вул. Воровського 8), що працюватиме під керівництвом проф. Тальновського. Цими днями буде відкрито прийом до школи по класу: скрипка, віолончель, фортепіано та спів.

Концерт Віті Вронської. 3-го березня в залі музтехнікуму відбувся останній перед від'їздом закордон концерт піяністки Віті Вронської.

Укр. муздрама. 9 й 10 березня в театрі ім. Леніна розпочинає вистави колектив укр. муздрами ім. Лисенка. Підє „Енеїда“. Постановка—Бутовського. Оформлення тексту—Старицька-Черняхівська.

Москва

Театр Вс. Мєсрхольда закінчує сезон 15-го травня. Потім він на 2 місяці виїздить на південь СРСР у гастрольну подорож. В осени театр їде на гастролі до Ленінграду.

Камерний Театр. 20 березня в Камерному театрі підє вперше мелодрама Андрія Глоби „Розіта“. Ставить п'єсу режисер Тіров. В п'єсі подано сучасну Іспанію с королем Альфонсом XIIІ, про якого написав гострий памфлет Бласко Ібаньєс. Його памфлет теж введено в п'єсу. Героїня п'єси—вулична комедіантка.

Заслужені художники

ЦК Робмис порушив питання про нагороду званням заслужених художників: Кустодієва, Кончаловського, Фаворського, Ралова і Машкова. ГУС додав до цих імен художників: Малютина, Юсєна і Остроухова. Крім того знято клопотання про нагороду званням народнього художника—художника Поленова.

Ленінград

„Сергій Прокоф'їв та його опера“. Так названо книгу випущену видавництвом „Академія“ з нагоди постановки опери: „Закохання в три помаранчі“. До неї війшли статті: „Автобіографія“—С. Прокоф'їва, „Про творчість“—Ігоря Глебова, „Про музику“—Дранішнікова, „Постановку“—С. Радлова.

„Криве дзеркало“. Найближча постановка театру „Криве дзеркало“—скєрч Маровського „Кохання без помаранчів“.

В. Драмтеатр. Перша вистава п'єси Толстого й Щєголева „Азеф“ у Великому драмтеатрі відбудеться 10 березня.

Акопера. В театрі Акопера йдуть інтенсивні репетиції опери „Казка про царя Салтана“. Вона підє під керівництвом Альберта Коутс, що приїздить до Ленінграду.

Історія опери

Держ. І-т історії мистецтв накладом видавництва „Академія“ випустив книгу Германа Крєчмара—„Історія опери“. Книгу розбито на 10 епох: початок і перший період опери, німецька опера, франц. опера, перше століття німецької опери, італійська опера неаполітанського періоду, від Гєсе до Глюка, противний біг опер, школа Глюка, сучасна опера до Вагнера (Вагнер—його школа й Д. Верді). До книги додано нотні зразки старовинних опер, показчик імен і творів та 24 ілюстрації з старовинних гравюр і портретів.

Конкурс тем

Редакція „Новая Вечерняя газета“ (в Ленінграді) разом з Північзажкіно організувала конкурс тем для кіно-сценаріїв. Він закінчився провалом. З 729 надісланих тем—722 жюри визнало цілком непридатними, а 7 хоча й придатні, але не заслуговують премій (500, 250 і 100 карб.).

Вальс Пестеля

Коли розбирали архив, що належав колись Баратинському, знайшли вальс, написаний декабристом Пестелем. Вальс передано до музею Революції.

Конрад Фейдт в СРСР

Відомий німецький драматичний кіно-актор Конрад Фейдт надіслав дирекції Моск. драмтеатру кол. Корша пропозицію приїхати на 20 гастролів. У репертуарі: „Живий труп“ та „Гамлет“.

Приїзд англ. артистів до Москви

До Москви прибули з Лондону артист і директор Лондонського театру Дін, разом з художником-декоратором Даріс. Мета приїзду—ознайомитись з досягненнями радянських театрів за останні роки. Дін і Даріс пробудуть в Москві 2 тижні.

Ювілей Матіа Батістїні

В травні відомий італійський баритон Матіа Батістїні святкує 50 роковини своєї артистичної діяльності. Артистові тепер 76 років. Проте голос його до цього часу ще гарний і свіжий.

Відповід. редактор **М. Христовий**

Редколегія т. т. **Христовий, Ліфшиц, М. Любченко**

Програми театрів Державопера

Корсар

Балет на 4 дії й 6 картин

Сюжет позичений з поеми Байрона, муз. Аренда-са, Адама й Аренського.

Танки й сцени в постановці балетмейстера **М. Ф. Моїсєєва**.

Конрад, корсар **Павлів**; Медора, молода гречанка, вихованка Ісака—**Сальнікова**; Молодий невільник **Чернишів**; Сеїд-Паша **; Гюльнара, любима жінка паші **Шполянська**; Бірбанто, корсар **Іванів**; Ісак Ланкедам **Непомнящий**; Купець **, Доглядач гарему **.

Жінки паші, жінки корсарів, невільниці, купці, євнухи, сторожа.

Сцени й танки в I дії

Сцена вичікування корсарів вик. весь балет; вихід змова корсаров **Павлів, Іванів, Корсавін, Муравін, Константи́нів, Маневич, Горохів, Соболь, Тарханів, Кузнеців, Худоверхів**; вихід Паші вик. **, Єврейський танок **Піллер**; Сіямський танок **Сомова й Масло́ва**; Грецька танцюристка **Левчинська**; танок абесинки **Анопова**; pas-de-trois **Сальнікова, Павлів, Чернишів**; сцена Саїд-Паші, Ісака й инш. **Непомнящий й инш.**; танок корсарів **Гамсакурдія, Яригіна, Стрілова, Трусова, Рубіна, Лисевіцька, Липківська, Корсарова, Долохова, Штоль, Корсавін, Іванів, Муравін, Соболь, Константи́нів, Маневич, Тарханів, Кузнеців, Горохів, Худоверхів**; загальний танок і викрадення Медори вик. увесь балет.

Печера корсарів. Танки в II дії II карт.

Оргія вик. увесь балет; adagio **Сальнікова, й Чернишів**; танки Медори й невільниць **Сальнікова Сомова, Масло́ва, Піллер, Анопова, Левчинська**; бій корсарів **Павлів, Корсавін, Соболь й инш.**; forban **Гамсакурдія, Рубіна, Іванів, Корсавін, Константи́нів, Соболь, Горохів, Маневич, Тарханів, Кузнеців**; le petit corsaire **Сальнікова**.

Намет Конрада. Сцени й танки в II дії III карт.

Adagio **Сальнікова й Павлів**; вихід Ісака з отруєними квітами **Непомнящий**; сцена Бірбанто й Медори **Сальнікова й Іванів**; вихід Ісака й викрадення Медори всі, що беруть участь.

Палац Паші. Сцена й танки в III д. IV карт.

Гра Гюльнари, жінок і євнухів вик. **Шполянська й усі, що беруть участь**; вихід Паші й танки жінок весь балет; вихід Ісака з Медорою **Непомнящий й Сальнікова**; вихід дервишів **Павлів, Іванів, Корсавін й инш.**

Мрії. III дія V карт.

Вальс andante вик. весь балет; pas-de-deux, варіації **Сальнікова й Павлів**; Coda **Сальнікова, Павлів, Чернишів й увесь балет**; оповідання Медори **Сальнікова**; викрадення з гарему весь балет.

Корабель. IV д. VI карт.

Загибель корабля корсарів. Апофеоз.

Соло на скрипку вик. проф. **І. Добржинець, І. Пергамент**; соло на флейту **М. Лемберг**. Диригує **І. Вейсенберг**. Художник **А. Петрицький**. Балетмейстер **М. Моїсєєв**. Режисер **А. Муравін**.

Лібрето

Ватажок корсарів Конрад кохає гречанку Медору, невільницю Ісака Ландкедема, що продає її на ринкові невільників старому Сеїд-паші. Конрад з товаришами викрадає її разом з іншими невільницями з гарему. Прибувши до табору корсарів, Конрад, зачарований Медорою дарує з її прохання,

волю всім викраденим жінкам і викликає цим одвертий бунт своєї команди на чолі з корсаром Бірбанто. Через свій магнетичний вплив на корсарів Конрадові пощастило втихомирити бунтарів, та местливий Бірбанто присипляє його сон-зіллям і повертає Ісакові гречанку, що боронючись від корсарів ранить Бірбанто кінжалом в руку й лишає сонному Конрадові записку про все, що сталося. Ісак приводить Медору в палац Саїда-паші, куди ніби дервіші, являються й присмирені корсари з Конрадом. Скинувши свої плащі вони борються зі сторожею паші й визволяють Медору, що виявляє зрадника Бірбанто, доводячи це раною його на руці. Всі сідають на корабель і виїзять у море. В дорозі зойно помилуваний Конрадом Бірбанто хоче забити Конрада і його кидають за борт. Находить буря, корабель разбивається й потоплює. Конрад та Медора врятовуються на скелі, що стирчить з води.

Мадонине намисто

Опера на 3 дії, муз. Вольф-Феррарі.

Малієла Закревська; Кармела Хоріна; Сте́ла Слав'янська; Кончета Ліско́ва; Серена Бо́рісова; дівчата: Ліско́ва, Бо́рісова, Мартинович; нянька Первакова; дочка Голованська; селянка Стуканівська; торговки квітками—**Ніколаєва**, водою—**Наливайко**; Джена́ро Мосі́н; Рафаель Павловський; Біа́зо Бра́йнін; Тото́но Коло́дуб; Чі́ліло Ма́мін; Рокко Зу́бко; Слі́пий Поторжинський; прода́вці: Ді́дковський, Пу́рдєк, Яр, Кузнецов; грачі Мора Дубиненко, Манько; молод. чоловік Мартиненко; манахи: Циньов, Тоцький; батько Ткаченко.

Диригує засл. арт. **Л. П. Штейнберг**. Постановка **В. Д. Манзія**. Танки в постанов. **Баланоті**. Конструктивна установка худ. **Хвостова**. Оркестр мандоліністів під керівництвом **Комаренка**.

Гастроли В. Блюменталь-Тамарина

Милый Жорж

Комедия в 3 действиях. Р. Флорс и Г. Кайява.

Жорж Буи́ан В. Блюменталь-Тамарин; Лю́сьєн Верса́нь В. Акимов; Оде́тта, его жена Д. Ивина; Мишели́на, их воспитанница И. Лащи́лина; Ви́ветта Ламба́р Е. Лине́цкая; Фернанди Шанта́ль Л. Огиевская; Мадам де-Линель Т. Васильевская; Баронесса Н. Жуковская; Маранж Д. Васильковский; Адольф Д. Ильченко; Жиро Д. Таубе; Жак Н. Царев.

Действие происходит на курорте Сен-Люнер. Франція. Наше время.

Режиссёры спектакля: Павел Росций, Д. Ильченко.

Спектакль ведёт М. Шумская.

Чорт

Ком. в 3 действ. Фр. Мольнар.

Чорт В. Блюменталь-Тамарин; Ганс Павел Росций; Альфред В. Акимов; Иоланта Л. Гамалей; Ми́цци И. Лащи́лина; Эльза Л. Огиевская; Андрей Д. Ильченко; Лакей Н. Царев.

Режиссёры спектакля: Павел Росций, Д. И. Ильченко.

Спектакль ведёт М. Шумская.

Держдрама За двома зайцями

Комедія-сатира на 4 дії за М. Старицьким. Сценарій В. Василька і Х. Шмаїна. Текст В. Ярошенка й инш.

Голохвостий, аферист—М. Петляшенко; спекулянти, його компаньони: Капілевич—Є. Коханенко, Супчик—В. Спішинський; Сірко, орендар млина—Терешко Юра; Сіркова, його дружина—Є. Ожеговська; Ефрозія Прокопівна, їх дочка студистка—Ф. Барвінська або Н. Горленко; Химка, наймичка Сірків—Т. Юрівна; Шарманщик, червоний інвалід—Ю. Іванів; Лимериха, перекупка—Г. Борисоглібська або К. Коханова; Галія, її дочка—В. Маслюченко; перекупки: Вустя—О. Станіславська, Мотря—Н. Швиденко; Черниця—П. Кузьменко; Диякон—Я. Гончаренко; Матрос—А. Іванченко; міщане—крамарі: Бобчик—Л. Білоцерківський, Добчик—І. Кукурішник; Залізник, режисер—М. Пилипенко; актори—халтурщики: Петро (Масонін)—П. Демченко, Возний—Ю. Козаківський, Микола—Ф. Гладко, Терпелиха—Л. Верховісва; Завклуб—О. Попов; Шкурка, підозріла особа—Д. Мілютенко; кредитор Голохвостого—І. Олександрів; Міліціонер—М. Домашенко; «Злодій» (безпритульний)—Я. Трудлер; непмани: 1-й—Г. Чарський, 2-й—П. Костюченко; юнак-непман—К. Діхтяренко; панночки-дружки—1-а—Л. Костенко, 2-а—М. Склярова; Перукар—П. Уманець; міщане-гості: 1—П. Костенко, 2—Ю. Козаківський, 3—П. Міхневич; Барахольщик—П. Міхневич; черга за мануфактурою: 1—П. Костюченко, 2—В. Солонько, 3—З. Володимирова, 4—С. Ніговський, 5—В. Нікітіна.

Міщане, крамарі, інваліди, спекулянти, непмани, непманшій, плакатчики. Танок «7—40» танцюють: М. Петляшенко, Ю. Козаківський, П. Уманець і А. Іванченко.

Постановка режисера—В. Василька-Миліява. Лаборант—К. Діхтяренко. Оформлення сцени і костюми—М. Драк. Музика композитора Н. І. Пруслін. Танки—Є. Вігільова. Куплети шарманщика—Остапа Вишні. Хормейстер—Є. Різнікова. Виставу веде—О. Пономаренко.

Коронний злодій

(Чудо св. Йоргена).

Дійство на 4 розділи—9 відмін. за Гаральдом Бергстедтом Гн. Ю.

Мікаель Коркіс—комедіант Віктор Петіна; Кандія—його мати Коханова; Йоган—його дід, дзвонар Діхтяренко К.; Капітул св. Йоргена: Гросмейстер Петляшенко М.; Кардинал Коханенко Є.; Охоронник храму Чарський Г.; Охоронник плаща Олександрів І.; Секретар Мілютенко Д.; Скарбник Костюченко П.; Брат Ражевого Садку Пилипенко М.; Орнелла: Барвінська Т., Маслюченко В., Горленко М.; Роза Кузьменко; Давус—син секретаря Іванченко А.; Герман—син охорон. плаща Уманець П.; Франц—злодій Юра Т.; Тобіас—старий прочанин Попів О.; Герольди: Гладко Ф., Лихневич П., Гончаренко Я.; Ченці: Демченко П., Іванченко А., Уманець П., Спішинський В., Боголюбів; Гонець Козаківський Ю.

Постановка заслужен. арт. Республіки Гната Юри. Оформлення сцени та костюми художника Драка М. Помішник Попів О. Музика композитора Прусліна Н. Концертмейстер Різнікова М. Музичне виконання—квартет ім. Вільома.

Державний єврейський театр

І н б р е н

П'єса на 4 дії і 10 картин. Меєрович і Лойтер

1-ша єврейка Сегаловська, Зісман; 2-га єврейка Рубінштейн, Норовлянська; Рохл Єлішева, Зісман; Войтенко Ізраель, Стрижевський; Державний раввін Мерензон, Слоніський; Шмуель (Жуковський) Заславський, Хасін, Фейлін; Лейб Амдур, представник бундовської організації Стрижевський, Кантор; Гуревич, предст. партії Поалей-Ціон Нугер; Хорунжий Парчев, Абрамович; 1-й салдат Слоніський, Ізраель, Ягода; 2-й салдат Дордім, Мерензон; Майзель-адвокат Дінор, Фейгін; 1-ша і 2-га жінка в корчі Кулик, Терновська, Синельникова; Дама патронеса Іва Він, Кулик, Терновська; Духовний раввін Ягода, Сокол; Ривка Йоффе, мати Рохл Гольдберг, Ліфшиц, Сонц; Аврум Йоффе, дядько Рохл Виноградський, Ягода; 1-й офіцер Дінор, Заславський, Абрамович; 2-й офіцер Слоніський, Парчев, Ізраель; М-ам Цигелевич Сонц, Ліфшиц, Образцовська; Берта Синельникова, Іва Він; Терент'єв Фейгін, Вайнштейн; Ліза Норовлянська, Кораллі; 1-й єврей Стрижевський; 2-й єврей Мерензон; 3-й єврей Хасін, Заславський; 4-й єврей Нугер, Вайнштейн; Сліпий Сокол; Єврейка Шенкер; Моніш—божевільний Бердичевський, Ягода; В загоні самооборони Дінор, Вайнштейн, Іва Він, Сонц; Підліток Гордон; Дівчина Бодня; У червоній розвідці Кантор, Фейгін.

Постановщик Ефраїм Лойтер. Художник Ісахар-Бер Рибак. Декоратор Магнер. Музика С. Н. Штейнберга. Лаборант А. Кантор. Машиніст сцени Сусов. Світ Алексєєв.

Шабсе-Цви

(Трагедія обманутого народу)

в 4-х актах.

Монтаж тексту Э. Лойтера (по Жулавському, Шо-лош-Ашу и друг.).

Шабсе-Цви Кантор, Заславський—Фай; Сарра Синельникова, Эймишева; Натан, (пророк Шабсе-Цви) Вин. И., Нугер; Шмуель (придворний писарь Шабсе-Цви) Фейгін, Парчев; Махомед IV (султан) Стрижевський, Мерензон; Хаким-паша (врач султана, єврей ренегат) Сонц., Динар; Мурти-Вана Израэль, Бердичевський; Галева (царедворец султана і казначей Шабсе-Цви) Мерензон, Нугер; Гасан-ага (начальник страны) Динар, Дордім; Нозмья (старший прибувший групи польських євреїв) Заславський-Фай, Хасін; «Ученые» Нугер и Парчев; Талмудист Слоніський, Сокол; Амстердамський єврей Абрамович; Іспанський єврей Хасін; 1-й молодий Сокол, Гордон; 2-й молодий Кулик; 1-я жінчина Гольберг, Рубінштейн; 2-я жінчина Сегаловська, Шейнкер; Старий єврей Виноградський Д.; Польський нищий Гольман; 1-й гонец Рубінштейн; 2-ой гонец Кораллі; 3-й гонец Левінштейн; Янычары: Фордім и Гольман.

В танце (2 акт): Бодня, Вин, Гольберг, Кулик, Сегаловська, Рубінштейн, Эймишева.

Композиція спектакля В. С. Смышляєва.

Режиссери: В. Смышляєв и Эфраїм Лойтер. Музика Александра Крейна. Художник И. Рабичев. Танцы Е. Вульф. Дирижер С. Штейнберг. Лаборанты: А. Кантор и Д. Стрижевський.

Ведущие: Израэль и Мерензон. Машинист сцены Сысов. Зав. костюмерной Мильц. Свет Алексєєв. Парикмахер Зелонжа. Бутафор Янковський.

Музкомедія

Фаворитка его высочества

Муз. комед. в 3 д. Жильбера. Авторизований пер
Л. Л. Пальмского

Принц Кипрский **Шадрин**; Эгенольф, его ад'ютант **Орлов**, **Райский**; Рита Тамара, танцовщица **Наровская**, **Светланова**; Аксель Фаринелли, ее импрессарио **Бенский**, **Джусто**; Мисс Мэри Бандер феллер **Вадимова**, **Морозович**; Польди Шпицмюллер, портниха **Черновская**; Эстрагель, начальник тайной полиции **Ровный**; Рене **Санни**; Адмирал Эдвардс **Гончаров**, **Маренич**; Полковник Димиакос **Микос**; Поручик Строговский **Брянский**; Офицеры: **Фатеев**, **Маренич**, **Гончаров**, **Санни**, **Боголюбов**; константино-камердинер **Ростовцев**; Филипп, лакей **Либаков**; Бланш, камеристка **Горева**.

Действие происходит на Ривьере.

Во втором акте танец „Чембо“ муз. **С. Тарта**, ковского и танец „Миссисипи“ муз. **Ред** в постан.
Вигилева исп. балет.

Постановка **Дм. Джусто**.

Дирижер **Н. Спиридонов**; декорации худ. **А. Воронцова**; оркестр мандолинистов под упр **Крамаренко**. Монт. режиссер **А. Борисов**, спектакль ведет, **М. Владимиров**.

Дитя степей

Музкомедия в 3-х действ., муз. **М. Крауса**. Текст
Л. Пальмского. Обработка **Д. Джусто**.

Гервальд фон-Гогенштейн **Каренина**; Франц, ее племянник **Шадрин**; Роза-Мария, его жена **Светланова**; Алодар Веро **Райский**; Эйтель Ушаков; Стасси, его племянница **Болдырева**; Тони Гофер **Робертов**; Отто фон-Приневиц **Маренич**; Мукки фон-Кадельбург **Санни**; Шобри **Ровный**; Лайош, хозяин постоял. двора **Микос**; Пирошка, его дочь **Вадимова**; Геза, слуга Алодара **Брянский**; Директор отеля **Ростовцев**.

Гости на балу, крестьяне, танцовщицы.

В 1-ом акте большой классический балет.
Сюита муз. **Дриго**

1) Adagio, 2) Гавот „Piccicato“, 3) Аврора—вариация 4) Галоп—в исп. **Марины Нижинской**, **Ив. Бойко** и балета.

Постановка **Д. Ф. Джусто**. Декор. по эскизам худож. **Б. М. Эрбштейна**. Работа худ. **Воронцова**. Танцы поставлены **Ив. Бойко**. Дирижер **Н. А. Спиридонов**. Спек. ведет **М. В. Владимиров**.

Держтеатр для дітей

Малий Тарас

на 3 епізода.

Дід Вендт; Григор—батько **Яншин**; Мачуха **Герасимова**; Степанко, їх син **Скуратова**, **Ратинська**; Діти Григора: **Катря Волинська**; **Тарасик Рас**; **Яринка Бурштейн**; Павло—дядько їх **Глікман**; Суєдські діти: **Оксанка Сахарова**; **Марія Ратинська**; **Олена Гольбертівна**; **Наталья Терська**; **Дмитро Коган**.

2-й епізод. (У дяка).

Дяк **Муратів**; Школяри: 1. **Коган**; 2. **Терська**; 3. **Гольбертівна**; 4. **Скуратова**; 5. **Ратинська**; 6. **Бурштейн**.

3 епізод (у Енгельгардта).

Енгельгардт **Рошін**, **Коврін**; Економка **Полудін**, **Тимофієва**; Іван **Льокай** **Логинів**; **Сидір Горенко**; **Гості**: 1. **Соколов**; 2. **Мілютенко**.

Режисер **Юхименко**.

Маскотточка

Муз. комед. в 3-х действ., муз. **Броме**, перевод **Травского**.

Гунильда Кастель **Стеендорф Любова**; Марион, ее дочь **Светланова**; Фриц Фризенберг **Ростовцев**; Эрик, его сын **Робертов**; Краг Вестергард **Бенский**; Геральд Вестергард **Райский**; Марион де Лорм **Черновская**; Нанета, горничная **Вадимова**; друзья Геральда: **Кнут Берген Гончаров**, **Фритоф Зеленсен Санни**, **Гаяльмар Йенсен Маренич**; Йенс, стюарт **Микос**; лакей **Либаков**.

Во втором акте «Экцентрический танец»—испол. **Марина Нижинская**, **Ив. Бойко** и балет.

Режиссер **Д. Ф. Джусто**. Декорации **Воронцова**. Танцы **Ив. Бойко**. Дирижер **Н. А. Гольдман**. Спектакль ведет **М. И. Либаков**.

Цыганская любовь

Романтическая опера в 3 д. Муз. **Легара**, русский текст **В. Соболевского**.

Петр Драготин **Ушаков**; Зорика, его дочь **Старостина**; Иоланта, его племянница **Болдырева**; Ионнель Болеску, жених **Райский**, **Орлов**; Димитриану, бургомистр **Ростовцев**; Каэтан, его сын **Джусто**, **Робертов**; Илона графиня фон Кересхаца **Светланова**, **Наровская**; Сандор-скрипач **Орлов**, **Райский**; Михали, хозяин постоялого двора **Фатеев**, **Ш. дри**; Миклош его работник **Брянский**; Юлькаса, кормилица **Зорики**—**Каренина**, **Любова**; Мошу, камердинер Драготина **Микос**; Баронеса Фон Карем **Горева**; Пали, старый цыган **Гончаров**; Лакси, крестьянин **Либаков**; Фореско офицер **Санни**; Линбич, молодой боярин **Маренич**;

Режиссер **А. Н. Борисов**; дирижер **Н. А. Спиридонов**; танцы **Ив. Бойко**; Соло на скрипке **А. Рябов**; Спектакль ведет **М. Владимиров**.

В Суботу 13-го березня
в залі Державної Книгозбірні ім. КОРОЛЕНКА
Відбудеться великий концерт
ПАВЛО ТИЧИНА в МУЗИЦІ

Участь беруть: **В. Петіпа**, **Горська**, **Мар'яненко** й инш.
Великий концерт Укр. капели **ДУХ** під кер. **Соболя**

Початок рівно о 9 годині

Квитки продаються в Книгозбірні й місцевій театральній касі
Весь збір поступає на користь **МОПР'а**

СПИСОК № 7

п'єс, дозволених до вистави Вищим Репертуарним
Комітетом УПО НКО УСРР.

За лютий міс. 1926 р.

Український репертуар:

1. Андросов, П. М.—„Дві хмари“. Драма на 4 дії. Рук. Стор. 41.
2. Бивалий, Г.—„Електрика посватала“. П'єса на 1 д. Перекл. І. Снісарського. Рук. Стор. 15.
3. Майстерня Гарт ч. 1. МОДР (МОПР). Інсц. на 1 д. Одеса 1924 р. Стор. 15. 10 к.
4. Журба, І.—„Безпритульні“. П'єса на 3 д. і 4 карт. Рук. Стор. 48.
5. Новаленко, М.—„Сине сукно“ Епізод на 1 д. Рук. Стор. 9.
6. Кравченко, М. і Могила, Я.—„Перші хоробрі“. (Так було). П'єса на 4 дії з перших часів револ. боротьби 1917 р. (За ред. Ю. К. Смолича). „Селянський театр“ ч. 1. Харк. 1926 р.
7. Лідянюк, М.—„Прокинулися“. П'єса на 3 акта. (З селянського життя). Рук. Стор. 38.
8. Лопатинський, Ф.—„Істина“. П'єса на 3 роз. Рук. Стор. 8є.
9. Недоля, Ю.—„Шахтарський гість“. П'єса на 4 дії. Рук.
10. Снісарський, І.—„На перегної“. Побутова п'єса на 3 дії. Рук. Стор. 42.
11. Стодоля, П.—„Золоте пасмо“. Агро-п'єса на 1 д. Рук. Стор. 22.
12. Ушерович, С.—„Слухайте мури“. Драм. нарис на 2 карт. Перекл. з рос. Вид. „Київський Окружком МОПР“у. К. 1925 р. Стор. 31.
13. Фомін, І. В.—„Червоні рослини“. П'єса на 3 д. Рук. стор. 18.
14. Щербатинський, П.—„Косарі. (На день святкування роковин Т. Г. Шевченка). П'єса на 3 епізода. Рук. Стор. 12.
15. Ясиний, О.—„Мудрий дурень“. Батрацький побут на 3 карт. Рук. Стор. 19.

Російський репертуар:

1. Аверьянов В. і Наврозов, А.—„В доме коммуны“. Сцени нового быта в 3 д. МТИ. 1926 г. Стр. 38. 25 к.
2. Афиногенов, А.—„Товарищ Яншин“. Ком. в 3 д. Стр. 43. Изд. КО ГСПС и Яр. АПП. Яросл. 1925 г.
3. Б. И.—„Фальшивка“. Гротеск в 1 карт. Стр. 13. Изд. КО ГСПС и Яр. АПП. Яросл. 1925 г.
4. Билль-Белоцерковский.—„Шторм“, Пьеса в 4 д. и 12 карт.
5. Бор-Извековский, И. Ю.—„Декабристы“. Траг. в 5 д. Рук. Стр. 189.
6. Бывалый, Г.—„Электричество сосватало“. П'єса в 1 д. Изд. „Красная Новь“.
7. Григорович, Н.—„Фабричная любовь“. Драма в 3 д.
8. Двинская, Е.—„Будь готов или письмо Пьера“. Пьеса в 2 карт. МТИ. 1926 г. Стр. 23. 20 к.
9. Жильбер, Ж.—„Фаворитка его величества“. Музкомедия в 3 д. Рус. текст. Л. Пальмского. Рук. Стр. 131 (Б).
10. Зудерман, Г.—„Хвалебные гимны Клавдиана“. Драма в 5 д. Пер. Евг. Троповского. Изд. „Мысль“. П. 1923 г. Стр. 111
11. Ильинский, Ф. В.—„Взмет“. Пьеса в 4 д. МТИ. 1926 г. Стр. 168. 1. 20 к.
12. Канель, Г.—„Мы Николай II“. Истор. пьеса в 5 д. и 7 карт. Рук. Стр. 101.
13. Клубунд.—„Меловой круг“ (Чанг-Хайтан). Китайская мелодрама в 4 д. и 5 карт. (По Хоэн-Лан-Ки).
1) Пер. с нем. и обработка А. А. Грина. Рук. Стр. 104.
2) Пер. Евгений Руссат
14. Лавренев, Б.—„Мятеж“. Пьеса в 4 д. и 5 карт. Рук. Стр. 104.
15. Масс, В. и Субботин, Л.—„Пелагея Сорокина. Пьеса в 3 д. Изд. МОДП и К. 1925 г. Стр. 47. 35 коп.
16. Нивуа, П. и Паньоль, М.—„Продавцы славы“. (Торговцы славой). Пьеса в 4 дейст. с прологом.
1) Пер. Э. Матерна и В. Бинштока. МТИ. 1926 . 80 коп.
2) Пер. Е. Руссат в обраб. В. Голичникова. Изд. МОДП. и К. Л.—. 1926 г. Стр. 112. 90 коп.
17. Окулова, Е.—„Бабы—не рабы“. Инсц. стихотворений Демьяна Бедного и др. авторов в 1 д. ГИЗ. М. 1925 г. Стр. 32. 8 коп.
18. Рюмин, Е.—„Ленинские юнкера“. Пьеса в 4 д. и 5 карт. Изд. газ. „Красная звезда“. М. 1925 г. Стр. 51. 50 к.
19. Скопин, В. И.—„Гений, кровь и народы“. Трагедия в 5 дейст. и 10 карт. Изд. автора М. 1925 г. Стр. 190.
20. Солнцев, М.—„Град“. Пьеса в 2 д. 2-е изд. „Красная Новь“. М. 1924 г. стр. 32
21. Соловьев, Г.—„Контра“. Комед. в 3 д. Изд. „Долой неграмотность“ М.—Л. 1926 г. Стр. 28. 18 к.

Вч. Секретар ВРК Ник. Плесский.